

tsu — tsu

უნივერსიტეტი

15
მაისი,
2014 წ., №7

არჩევნები 2014

რეპტორს თსუ-ის სტუდენტური
თვითმმართველობის არჩევნების
მშვიდ ვითარებაში ჩატარების
მოლოდინი აქცე

ლადო კაპავა:

შემოქმედი ასათი რა გაგა-
დოთ: ქალიან გევარს ცეყვინს
(ყველა ჩვენს არაკათილობო-
სურნეას), რომ უნივერსიტეტი
შევიზუალიზოს სიტუაციაა. გევარს
უნივერსიტეტის, რომ უნივერსიტეტი
მორიგ ცხელ ცერტიფილად
იქცეს. მა კი ნამდვილად არ
მინდა, რომ ის ორგანიზაცია,
რომელსაც ველმძღვანელობ
(რაც ჩვენთვის დიდი პატივია),
კვლავ ცხელ ცერტიფილად იქცეს.
ჩვენ აზრით, არ არსაჭორას
აროგლება, რომლის გადაწყვეტა
საჭიროა საჭიროა ვითარებაში
არ შეიძლება. პირადად, მარსი-
მალურად ვცდილობ (8 თვეა უკვე რეპტორი ვარ), რომ ჩავაცხორთ სიტუაცია იქ, სა-
დაც რაიმას გართულებაა მოსალოდნებლი. ე. ჩვენს ფსევდო კათილომოსურნეას ვი
გული უსკარებათ, თუ რატომ არის უნივერსიტეტი სიმავილი და რატომ არ მიმოჩევა
დიდი ვერაცხალისა სტუდენტური თვითმმართველობის მინასარჩევონ კამაანის
დღის. ჩვენ კი ყველაზე ვაკეთადთ ამ სიმავილის შესანარჩევლად და მინდეა მჯე-
როდეს, რომ არჩევნები აჯიორტაზისა და გართულების გარეშე ჩაივლის. ასე ეგონია,
რომ თვითმმართველობის ასაღი შეაღებლობა კონსტიტუციული იქნება და ჩვენ,
უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობა, მზად ვართ — ნების-
მიარი საჭირო მინასარჩევონ არა მომლოდ განვიხილოთ,
არამაღ მზად დაუჭიროთ კიდევ.

მ-3 გვერდზე

რატი პლეზარებული

კოლეგიკოსის სტუდენტური
თვითმმართველობის არჩევნები
მართვის ჩარპეტის გამოცალა

16 მაისს თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის სტუდენტური
თვითმმართველობის არჩევნების
განხილვაზე მინასარჩევა, რომა
არჩევნების წილი უძლოდა აუკაბულობა და
სტუდენტთა უმრის დაკირისისაგან, ხოლო
მინასარჩევონ კამაანის უჩვეულოდ მშვიდად
ვართა ართა. არჩევნების მინასარჩევის
არაროლის წილი უძლოდა გარკვეული სამუშაოები
საორგანიზაცია და ახალგაზრდულ საქართველო
სამინისტრო. უნივერსიტეტის სტუდენტთა
და სამინისტროს წარმომაზრალების
ერთობლივ მუშაორას უზრუნველყოფა სტუდენტური
თვითმმართველობის მინასარჩევის
გამოცალა. კორპორაცია და ცვლილებები
გამოიცია მიღებულია ძოგანებებისა
სტუდენტური თვითმმართველობის
მუშაორაზი, ამ საკითხზე გვასაუბრება
საქართველოს საორგანიზაცია და ახალგაზრდულ
სამინისტროს მინასარჩევის
მინასარჩევის არატი

მ-4 გვერდზე

▼ 6 თ მ ა რ შ ი

უნივერსიტეტის ახალ მოწყობასთან დაკავშირებით მაღლე რექტორის ბრძანება გამოიცემა	2
როდიდან დაინტერეს ქართველებმა და ებრაელებმა თავიანთი იდენტობის აღქმა	5
კავკასიურ-რუსული დაპირისპირების მიზეზები და რუსული ნაციონალიზმის საფრთხეები	5
ლალი ლომთაძის პერსონალური გამოფენა	6
შექსპირი — 450	8
ესტონური გამოცდილება და ბიზნეს-იდეები	8

ეროვნული

83.7

თურქი
არარპიტობის
ეკონომიკური
მართვის
ცენტრის
გზა და
კიანაგი

83.9

უფროთ შაბათს, 17 მაისს, 17 საათზე
საზოგადოებრივი ეუროპურლის გეორგ
არცის ეთერში გადაცემას
„უნივერსიტეტი“

ՀՐԻՅԱՆԵՐ 2014

ცინასაარჩევნოდ სტუდენტების აქტივობა დაგალია

© 2018-2020

ՅՐԵԱՇԽԱԵՑՈՒՅԹ ԵՑՄԸՆԴ
ՈՒԽՈՂՈՂՈՒՅԹ ՃԱ ՎՇԽԱԵՇՈՒՅԹԱԽՈՒՅԹ
ՅԱՇԽԵԱԽՎԱՏԱՅԻ
ՅՆԿԱԽԾԻՔԱԳԽԵԵՎ

2014 წლის თსუ-ის სტუდენტური თვითმმართველობის არჩევნებში მონაწილეობას 141 კანდიდატი მიღებს. მათ შორის მხოლოდ ერთი ორგანიზაცია — „თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გაერთიანება“, რომლის კანდიდატებიც ჰქონია უკავშირობის ფინანსურირებათა ფაკულტეტზე იყრინან კენჭჭა. დელეგატობის მსურველი დანარჩენი სტუდენტები დამოუკიდებელი კანდიდატის სტატუსით დარეგისტრირდნენ. ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში მიჩინებულ, რომ ნინასაარჩევნოდ სტუდენტების აქტივობა დაბალია — ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტზე სტუდენტური თვითმმართველობის დელეგატებისთვის გამოყოფილი კვოტის რაოდენობა 20 ადგილს შეადგენს, 20-ია კანდიდატების რაოდენობაც... ანალოგიური ვითარება ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტზე. სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტზე დარეგისტრირებული კანდიდატების რაოდენობა დადგენილ კვოტას მხოლოდ ერთით აღმატება. კონკურენცია (ერთ ადგილზე 2 კანდიდატი) მხოლოდ იურიდიულ და ჰქონიანი ტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტებზეა. რაც შეეხება ტურიზმისა საერთაშორისო სკოლასა და მედიცინის ფაკულტეტს, თითოეულიდან სტუდენტური თვითმმართველობის 10-10 დელეგატი არჩევა და, შესაბამისად, მხოლოდ 10-10 კანდიდატია დარეგისტრირებული.

„კანდიდატების რეგისტრაციის პროცესში გარკვეული ხარვეზები გამოვლინდა. ჩევნ კანდიდატების მსურველებს ვაცნობეთ ამის შესახებ და ვ დღე დაცვუდებინეთ გამოსასწორებლად. ხარვეზები შემდეგი ხასიათის იყო — დავაფიქსირეთ გარკვეული უზუსტობები მხარდამჭერთა ხელმონერებში, უზუსტობები იყო განაცხადის ფორმებშიც, რისი გამოსწორებაც უმრავლესობამ შეძლო. იყო გამონაკლიისც: კანდიდატობის ერთერთმა მსურველმა წარმოადგინა განაცხადი მხარდამჭერთა სითა და ხელმონერებით, ცესკოს ა აარარატში თასუ-ს სტუდენტები მუშაობენ და მათ ამ სიებში საკუთარი თავა აღმოაჩინეს ისე, რომ ამ კანდიდატისთვის ხელი ნამდვილად არ მოუწერიათ. საარჩევნო დებულება ასეთ შემთხვევაში პირდაპირ პასუხს არ იძლევა, თუმცა ცესკო-მ მიიღო გადაწყვეტილება ამ კანდიდატის დისკვალიფიკაციის თაობაზე“, — განაცხადა ცესკო-ს თავმჯდომარემ დემიტრი ეგანატაშვილმა.

თსუ-ის სტუდენტური თვითმმართველობის არჩევნების დაკვირვების სურვილი ამ დროისთვის მხოლოდ ერთმა ორგანიზაციამ გამოითქავა. ხმის მიცემის პროცესში დაუკირვების სურვილი გამოითქავა სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის რამდენიმე სტუდენტმა და ორგანიზაციის „ახალგაზრდა ადვოკატები“. ცესკო-ს დამცვირვებლად საკუთარი წარმომადგენლების დარეგისტრირების თხოვნით მიმართეს კანონიდატებმაც.

„ცხადია, მათ ამის საშუალებას მივცემთ,
მაგრამ სულ 141 კანდიდატია და ყველას სურ-

ოლს ვერ დაგავმაყოფილებთ. ნინააღმდეგ
უმთხვევაში უბნებზე კომისიის წევრებისთ-
ას ადგილი უბრალოდ აღარ დარჩება, ამიტომ
ანუვრული შუალედი უნდა მოვქებოთ,” —
ანონსა დემატრა უასაჭაშვილმა.

ნიკოლოზ ბიჭიაშვილი, ჰუმანიტარულ
მეცნიერებათა ფაკულტეტის II კურსის

სტუდენტი:

— მე სტუდენტური ორგანიზაციის „სტუდენტური“ სახელმწიფო უნივერსიტეტის გათავისუფალი წევრი ვარ. ჩევენი მიზანა, რომ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტური ცხოვრება გავაუმჯობესდა შევქმნათ ისეთი გარემო, რომ, თუ როლიმებ სტუდენტი საერთო საქამიანობაში იქნება ჩართული, თვითონვე იგრძნოს თარაკომიფორმულად. სტუდენტური თვითმართველობის პროექტებში ყველა სტუდენტი უნდა მონაცილეობდეს და არა მხოლოდ დელეგატების მეგობრები. თსუ-ში სტუდენტური ცხოვრების გაუმჯობესების შემთხვევა გრძელვადიანი გეგმებიც გვაძლევი მთავარი მიზანია, რომ სახელმწიფო სტუდენტური საზოგადოება ჩამოყალიბდე რომელიც ანგარიშგასანევი ძალა იქნება. სტუდენტები დღეს ძალიან პასიურობის ქვეყნის მართვის სადაცელი სახელმწიფო სტრუქტურებში მყოფ ადამიანებს მივანდებთ — რას გააკეთო და რას — ვერა.

ასევე, მინდა აღვინიშნო, რომ თსუ-ში
000 სტუდენტი სწავლობს და ამის ფონ
კატასტროგრაფულია, როიდებაც იურიდიულ
ჰერმანიტარულ მეცნიერებაზე ფაკულტეტი
იქნა. ართა სპეციალურ დოკომენტით მიმდინარეობს

**თორნიკე ართქმელაძე, იურიდიული
მეცნიერებების დოკტორი**

— ვეთანხმები მოსაზრებას, რომ „სტრატეგიული კონფიდენციალური თვითმმართველობის არჩევნები 2014“ ყველაზე თავისუფალია მათ შორის რაც კი ჩატარებულა თსუ-ში. ეს რამდენად მნიშვნელოვანი ფაქტორია არის განპირობებული. პირველი უნივერსიტეტების ადგინიანტური სწრაფის სწრომი და მიზანმიმართული საქმიანობის მინდა მაღლობა გადაუხსავს ცესკო-ს თავმჯდომარეს დემეტრე ეგგანგოვის, რომელიც ყველაფერს აეკთებს არჩევის მიზნების თავისუფლად ჩასატარებლად. მეორე მნიშვნელოვანი ფაქტორია, რომ აღმასრულებელი ხელისუფლების მიერ თვითმმართველობაში მათი პოლიტიკის გასატარებლის დაუღების ხერხები არ არის გამოყენებული ამ ყველაზრის მიუხედავად, სტრატეგიული

დათო კესარელი, იურიდიული
ფაკულტეტის | კურსის სტუდენტი

— სტუდენტური თვითმმართველობის
არჩევნებში მონაწილეობის მიღება მას
შემდეგ გადაეცემოს, რაც გავიგე, რომ
ამ ინსტიტუტში ორი წლის ნინ არჩეულ
დელეგატები არიან. ჩვენ, დამოუკიდე
ბელ კანდიდატებს, დარეგისტრირებისას
არაარი პრობლემა არ შევქმნა, თუმცა
ცა ჩვემი უფროს კურსელი მეცნიერებისას
ვიცი, რომ მათ ამის საშუალება არ ჰქონდე
დათ და ხელს ყველანაირად უშლიდწენებ
ჩვემი მთავარი მიზანია, თსუ-ს სტუდენტური
თვითმმართველობას პოლიტიკური გავლენა
ნა მოშორდეს და განახორციელოს ყველ
ფუნქცია, რაც ევალება. დღისათვის იგ
მხოლოდ კულტურის დეპარტამენტი მუ
შაობს, ეწყობა გასართობი ღონისძიებები...
ამის წინააღმდეგი არ ვარ, თუმცა ბევრად
მეტი უნდა გაეკეთდეს აკადემიური კუთხით
ჩატარდეს სხვადასხვა ტრენინგები, კონ
ფერენციები, საჯარო ლექციები... ვიცი
წინა წლებში ყოფილა შემთხვევა, როდესაც
სტუდენტს საერთაშორისო კონფერენცია
ში გაუმარჯვია, მოსვლის მოწვევა საზღვ
ვარგარებითიდან, დაფინანსების თხოვნით
სტუდენტური თვითმმართველობისთვის
მიუმართავს და უარყოფითა პასუხი მი
უღია, რადგან ყველაფერი ნაცნობობი
ხდებოდა, მიუხედავად იმისა, რომ სტუ
დენტური თვითმმართველობის ბიუჯეტში
მსგავსი ხარჯების გაღება გათვალისწინებ
ბული იყო. მე, პირადად, ამ ყველაფერ
ვებრძვი და მთავარია, არჩევნების შემდეგ
სტუდენტურ თვითმმართველობაში დღეს
მოქმედ დელეგატებთან ერთად სხვა ძალის
სტუდენტებიც იყვნენ წარმოდგენილი და
მუშაობა დიალოგის რეჟიმში წარიმართოს.
ანა ვაშაყვანა, სოციალურ და პოლიტიკურ
მეცნიერებათა ფაკულტეტის II კურსის

— თსუ-ის სტუდენტურ თვითმმართველობაში პირველი კურსიდან ესაქმიანობდა და ვფიქრობ, რომ ამჯერადაც თუ გავიმართ ჯვები სურო კარგდებს შევძლებ სტუდენტებს გარეკვეული პრობლემების მოგვარეობაში დავეხმარო. კონკრეტული გეგმა არ მაგავს თუმცა, რა თქმა უნდა, სტუდენტებისთვის ყველაფერს გავაკეთობ. ჩვენი სამუშაო, შევსაძლოა, ორმაგად და სამმაგადაც კი გაიზარდოს. მოქმედი სტუდენტური თვითმმართველობის ტურიზმის დეპარტამენტისა და პიარის დეპარტამენტის წევრი ვარ და აა მხრივ დიდი გამოცდილება მაქს მიღებული. ვეულისხმობ, სხვადასხვა სტუმართა გასაუბრების შედეგებს, ასევე ლონისძიებების დაგეგმვა-ორგანიზებას და ა.შ. ვიზურობ, რომ სტუდენტურ თვითმმართველობაში მუშაობით სტუდენტები, ზოგადად დიდ გამოცდილებას ვიღებთ და სტუდენტ ტური ცხოვრებაც უფრო მრავალფეროვანი ხდება.

ତୋରଣିକୁ ପିନ୍ଧା, ଶେଫାଲ୍‌ମୁଖ ଓ
ପାଲ୍‌ମିଶ୍ରଙ୍କର ମେହନ୍ତିରେବାତା ଓ କୁଳତୀଏତିକିଲେ
IV କୁରୁକ୍ଷରେ ଶ୍ରୀଦେବଙ୍କରୁ:
— ସତ୍ୟଦେହନ୍ତିଶ୍ଵର ତୁମିମାରତ୍ତେଲନ୍ଦାଶେ
ମୁଖୀବନ୍ଦିବି ଗାମିନପ୍ରଦିଲ୍ଲେବା ଯୁଗ୍ୟ ମାନ୍ଦେଲା. ଅଭ୍ୟାସ
ମାତ୍ର ତୁରିଥିମିଳି ଡେବାରତ୍ତାମେହନ୍ତିଶ୍ଵର ଗ୍ରସାକ୍ଷମାନଙ୍କବି
ମିନ୍ଦା, ଡେବାରତ୍ତାମେହନ୍ତି ଯୁଗ୍ୟର ଗାନ୍ଧାରୀତାରିକା
ଓ, ଦେବାରତ୍ତାମେହନ୍ତି ମନ୍ଦିରବି ଗାରଦା, ମାତ୍ର କୁଳତୀ

ჩისაფრებით და
დაპირისპირებით
კარგი საქმე
არასდროს პეტდება

ରେପଟିଳାରି କ୍ଷେତ୍ରରେ

ზოგიერთი სტუდენტისთვის
სტუდენტური
თვითმმართველობა, როგორც
სტრუქტურა, მიუღებელია.
როგორ შეიძლება ამ
ორგანიზაციამ წდობა
აღიდგინოს და გახდეს
პოპულარული?

Digitized by srujanika@gmail.com

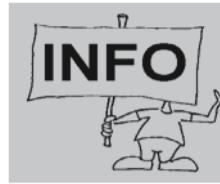
— ეს მყისიერად და ერთი ხელის
დაკვრით არ მოხდება. საერთოდ, ნგრევა
ბევრად უფრო ადვილია, ვიდორე აშენება,
დაწყებული სახლის დანგრევა-აშენებიდან
ნებისმიერი ურთიერთობის დანგრევა-აშენე-
ბით დამთავრებული — ეს არის სპეციფიკა.
ცუდი იმიჯის შექმნა ბევრად უფრო ადვი-
ლია, ვიდრე კეთილი განწყობის მოპოვება.
ვფექტობ, რაც ბოლო ნლებში ჩამოყალიბდა,
ეს არ უკავშირდება მხოლოდ სტუდენტური
თვითმმართველობის პრობლემას, ეს გახს-
დათ, ზოგადად, ქვეყნის მმართველობის
პრობლემა. ამიტომ აისახა ეს ყველასა და
ყველაფერზე. ბუღაძეგივა, სტუდენტური
თვითმმართველობაც ვერ დარჩებოდა განზე
და მასაც დაეტყო სისტემური პრობლემები.
ამდენად, ახალი იმიჯის შესაქმნელად და
მისდამი დადებითი განწყობების მოსაპოვებ-
ლად დრო არის საჭირო. გარდა ამისა, დიდი
მნიშვნელობა აქვს, როგორ მოხდება კანონის
სრულყოფა. არსებობს ასეთი ინფორმაცია,
რომ განათლებისა და მეცნიერების სამინი-
სტრო მუშაობს ახალ კანონზე — „უმაღლესი
საგანმანათლებლო დაწესებულებების“ შესა-
ხებ, ცალკე სპორტისა და ახალგაზრდულ
საქმეთა სამინისტრო ამჟავებს იმ კომპო-
ნენტს, რაც ამ კანონში შევა და რომელიც
სტუდენტურ თვითმმართველობებს შეეხება.
ამიტომ საინტერესოა, რა ცვლილებებს შე-
მოგვთავაზებენ დღეს მოქმედ კანონში.

ს ტუდონგტური თვითმმართველობის
ცხოვრებაში და არჩევნების პროცესშიც რე-
ქტორის ჩარევა გამორიცხულია, მე მხოლოდ
რეამინდაციებისა და რჩევების მიცემა შე-
მიძლია. ამ პრინციპით ვმოქმედებდი აქმდე
და ასეთივე პრინციპით ვაპირებ ვიმოქმედო.
მთავარია, რომ სტუდენტებმა გაითვალის-
წინონ, რომ არავინ არავისი მტერი არ უნდა
იყოს. ძალიან მინდა, რომ, არა მხოლოდ სტუ-
დენტურ თვითმმართველობასთან მიმართებაში,
არამედ, ზოგადად, უნივერსიტეტში
შეიქმნას კეთილმოსურნე გარემო. ბოროტე-
ბით, ჩასაფრებით და დაპირისპირებით კარ-
გი საქმე არასდროს კეთდება. ძალიან მინდა,
რომ ეს სტუდენტებმაც გაითავსონ. განსხვა-
ვავებული აზროვნება არ ნიშნავს მტრობას
— ეს მინიშნება ეხება არა მხოლოდ სტუდენ-
ტებს, არამედ ჩვენს პროფესურასაც, რად-
გან, ზოგადად, უნივერსიტეტში არსებული
ვითარებაც, ურთიერთქიშპს ვგულისხმობ,
ხშირად ახალგაზრდებზეც გადადის.

ასევე, მინდა, რომ სტუდენტები გააქტი-
ურდნენ უნივერსიტეტის მმართველობით
სტრუქტურებში მონაწილეობის მხრივ, რათა
დეკანებმა და ნარმომანებმა საბჭოს
სპიკერმა აღარ მითხოან, რომ ფაკულტეტების
საბჭოებისა და ნარმომანებმა სანორეგისტრი
საბჭოს სხდომებზე დასასწრებად ხალხს ვერ
აგროვებენ. მე ველი მათგან სწორედ ისეთ
აქტიურობას, რომ სტუდენტების ხმა ისმო-
დეს როგორც ფაკულტეტზე, ასევე უნივერ-
სიტეტის საერთო მმართველობაში.

და ბოლოს, ჩემი აზრით, სტუდენტური
თვითმმართველობა მაქსიმალურად უნდა
იყოს ჩამოცილებული ნებისმიერ პოლიტი-
კურ გავლენას და მათ ფუნქციას უნდა წარ-
მოადგენდეს მხოლოდ სტუდენტების ჩართ-
ვა საერთო-საუნივერსიტეტო ცხოვრებაში,
რათა სტუდენტებს გაუადვილდეთ, განსა-
კუთრებით პირველკურსელებს, ადაპტაცია
უნივერსიტეტთან; ეს უნდა იყოს ორგანიზა-
ცია, რომელიც უნივერსიტეტის ხელმძღვა-
ნელობამდე ინფორმაციისა და წინადაღებე-
ბის მიმწოდებელი იქნება.

„სამხრეთ კავკასიოს გაოლოგიური
მეცნიერებები“ — სელგაპლატაზის
სელგორის ცერემონია

ედამინის შესწავლელი მეცნიერებების ფარგლებში ნაწყოფილი პრობლემატური საკითხების გასასამიზებლად ფრანგი და სამხრეთ კავკასიელი მეცნიერებების მიერ შექმნილი სამეცნიერო ჯგუფის წევრებმა თანამშრომლობის ხელშეკრულებას მოაწერეს ხელი. ხელმოწერის ცერემონია ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გაიმართა, რომელსაც თსუ რეკტორი, აკადემიკოსი ვლადიმერ პაპავა, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი თამარ სანიკიძე, საფრანგეთის სახელმწიფო მინისტრი უმაღლესი განათლებისა და სამეცნიერო კვლევების სამინისტრულებით უნივერსიტეტი ფილოსოფიური საკართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი გიორგი კვესისტაძე, სომხეთის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი რადიკ მარტინოსანი, მოწვეული სტუმრები და სასწრავი.

თსუ-ის რექტორის ვლადიმერ პაპავასა განცხადებთ, „გეომეცნიერებებში ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს სამხრეთ კავკასიის ქვეყნების: საქართველოს, სომხეთისა და აზერბაიჯანის თანამშრომლობას. კავკასია ერთი რეგიონია და ერთობლივი ძალისხმევით უნდა შევისწავლოთ აյ მიმდინარე გეოლოგიური პრობლემები. მემორანდუმში, რომელსაც დღეს მოიწერა ხელი არის თანამშრომლობის ახალი ეტაპი, რომელშიც სამი კავკასიური სახელმწიფოს გარდა უკრაინელებიც ჩაერთვებიან. და რაც მთავრია, ეს კველაფერი კეთდება ფრანგული მხარის მონანალუობით, რაც იძლევა იმის გარანტიას, რომ კვლევები ერთობლივად იქნება ნარმორბული“.

„საერთაშორისო კვლევებში ჩართვა და კვლევების ინტერნაციონალიზაცია ძალიან მნიშვნელოვანი საქმეა. ეს ჩვენ დაგვეხმარება კვლევებში ევროპული სტანდარტების მიღწევაში. მივესალმებით მხარეთა მზაობას იმისათვის, რომ ჩაერთოთ ერთობლივ კვლევებში. ქართული მხარე ამ როინქტის აღალური მხარე დამტკრია. კულოცავ თსუ-ს და ყველა მხარეს, ვინც ჩართულია ამ მნიშვნელოვან პროექტში და კუსურებებ წარმატებებს განახლებული პროგრამის ფარგლებში,“ - აღნიშნა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრმა თამარ სანიკიძემ.

„დღეს ჩვენ აქ ვიმყოფებით იმისთვის, რომ
განახლდეს ხელშეკრულება, რომელიც გუ-

„თაოჩა L“-ის გამოჯვებული ანალიზი ასპარეზი გაცდა

ନୀତିବ ପକ୍ଷମାର୍ଗ

ე ემეცნებით-ლიტერატურული კონ-
კურსის „თაობა L“-ის გამარჯვებული
გამოვლენილია. კონკურსის გამარ-
ჯვებული ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულ-
ტეტის მაგისტრატურის | კურსის სტუდენტი
ანანო ასპანიძე გახდა. „თაობა L“ ორი თვის
განმავლობაში მიმდინარეობდა. მონაცილეე-
ბი 4-5 დღიანი ინტერვალით პროექტისთვის
შერჩეულ წიგნებს კითხულობდნენ და სპე-
ციალურად მომზადებულ ტესტებს წერდნენ.
პროექტის კონსულტანტი ლევან ბერძენიშ-
ვილი გახდათ, რომელმაც გამომცემლობა
„პალიტრა L“-ის სერიიდან (50 და 49 წიგნი,
რომელიც უნდა წაიკითხო, სანამ ცოცხალი
ხარ) საკონკურსოდ 10 სხვადასხვა უანრის
წიგნი შეარჩია. ანანო ასპანიძე კონკურსის
მიმდინარეობისას რეიტინგებში ლიდერობ-
და, თუმცა ფინალისთვის ყველა მონაცილეს
გამარჯვების თანაბარი შესაძლებლობა მიე-
ცა და შედეგები განულდა.

ლისხმობს სამეცნიერო და საუნივერსიტეტო თანამშრომლობას კავკასიის სამ ქვეყანას და საფრანგეთს შორის. შეთანხმება შეეხება კვლევებს და თანამშრომლობას გეორგიურერებზოს სფეროში, რაც გულისხმობს ტექტონიკურ და სეისმურ კვლევებს. ეს კი ძალია ინიშვნელოვანია ამ რეკონისტოგის. ამასთან, საფრანგეთში 200-მდე ქართველი სტუდენტი სწავლობს. ჩენე გვსურს, რომ გაფართოვდეს სტუდენტთა მობილობა და უფრო მეტი შესაბალებლობა ჰქონდეთ ქართველ სტუდენტებს”, — განაცხადა საფრანგეთის სახლმწიფო მინისტრმა უმაღლესა განათლებისა და სამეცნიერო კვლევების მიმართულებით უნივერსიტეტის ფილორასომ.

სამეცნიერო ჯგუფი (GDRI) — „სამხრეთ კავკასიის გეოლოგიური მეცნიერებები“ — 2010 წლს შექმნა. პირველი პროექტი 2010-2014 წლებში განხორციელდა, რამაც პროექტის პარტნიორებს შორის მჭიდრო სამეცნიერო-კვლევით ურთიერთობას ჩაუყარა საფუძველი. პროექტის პარტნიორები არიან: ნიცა-სოფია აზტოვობის უნივერსიტეტი (საფრანგეთი), ლილი სანიოვერსიტეტი (საფრანგეთი), ივნენ ჯაახსიშვილს სახელმისა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ბაქეოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი (აზერბაიჯანი), სომხეთის გეოლოგურ მეცნიერებათა ინსტიტუტი (სომხეთი), სომხეთის დედამინის სეისმოლოგიური და ფიზიკური ასლციაცია (სომხეთი) და სხვა.

კვლევით ჯგუფის განახლებული პროექტი ხელს შეუწყობს დედამინის მეცნიერებების საკითხებზე მომუშავე მეცნიერებათა თანამშრომლობას საფრანგეთიდან, საქართველოდან, სომხეთიდან, აზერბაიჯანიდან და ახალი პარტნიორის სახით — უკრანიდან.

განსაკუთრებული სოციალური ინტერესებიდან გამომდინარე მეორე ეტაპის (2014-2017 წწ.) განმავლობაში აქცენტი გაკეთდება ბუნებრივ რესურსებსა და სივრცურ ინიციატივებზე.

GRDI ნარმობადების იდეალურ ფორმას თანამშრომლობისთვის, რადგან იძლევა ინფორმაციის გაზიარების, კორექტოფების ორგანიზების, მეცნიერებართა და სტუდენტთა გაცვლის საშუალებას. მავავ დროის, საქართველოში საფრანგეთის საელჩოს მხარდაჭერით, შესაძლებელია სამეცნიერო აქტივობების განხორციელება „მარკო პოლოს პროგრამის“ და ერაზმუს მუნდუსის პროექტის ფარგლებში.

გენდერული და სკანდინავიური სწავლებანი

30 აპრილს ივანე ჯავახიშვილის სახელმწიფო უნივერსიტეტი გაიხსნა საერთაშორისო კონფერენცია: „გენდერული და სკანდინავიური სწავლებანი: ენა, ლიტერატურა, სოციალური ურთიერთობები“. კონფერენციაში მონაცილეობა მიიღეს გენდერული პრობლემატიკისა და სკანდინავისტიკის სფეროს მკვლევრებმა ნორვეგიიდან, შვედეთიდან, ლიტვიდან და საქართველოდან. კონფერენცია ორგანიზებული იყო სკანდინავისტიკის დარგში თსუ-ს და ოსლოს უნივერსიტეტის თანამშრომლობის პროექტის ფარგლებში. მასში ასევე ჩართული იყო სოციალურ მეცნიერებათა ცენტრი. პროექტი დაფინანსდა განათლების სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობის ნორვეგიული (SIU) მიერ.

ରାତ୍ମୁରାତମ୍ପରିଦ୍ବେଳିକିଟ ତଥାଲ୍ସାଥରିସିଟାଫ୍-
ଇସ ପ୍ରେଲିଂବ୍‌ରେଡ଼ୀ, ରାତ୍ମ ଅଥ ଜ୍ୟୋତିଶ୍ରୀ ନ୍ଯାଲ୍ଲବିଦୀ ନିବ୍-
ନ୍ଦ୍ୟାନ୍ତିରାଗାନ୍ଧୀରେ କ୍ଷେତ୍ରବ୍ରଦ୍ଧି ମନ୍ଦିରରେ, କାରାଗ୍ରୀ ମା-
ଦାଳିତଙ୍କା ଏବଂ ଗାନ୍ଧାରୀରେ ହିନ୍ଦୁନାନ୍ଦିନୀ ମାନ୍ଦିରରେ
ଭାବିତ ହେଉଥିଲା ।

յարտցել და ნორვეგიց լե Մცნույրտա შორის ნარմატებულ სამცნოւյრო ურთიერთობებს გაუსვა ხაზი ოსლოს უნივერსიტეტის პროფესორმა ფრუდა პარმონსკორმა. მან აღნიშნა, რომ სკანდინავიურ კულტურაში გენდერული საკითხები მყაფიოდ გამოკვეთილია. „ეს ჩვენი ტრადიციების ერთერთი ნაწილია. ის დიდი ხანია პოპულარულია არა მხოლოდ საზოგადოებაში, არამედ ლიტერატურულ კვლევებშიც. მე დიდი ხნის მანძილზე ვცხოვრობდი ამერიკაში და, მინდა გითხრათ, რომ იქ გენდერული საკითხები ლიტერატურათმცოდნების ერთერთ მიმართულებად ითვლება. მოხარული ვარ, რომ ჩამოვედი, რათა ხელი შევუწყო ამ მიმართულების განვითარებას ქართულ ლიტერატურაში, რადგან იგი საკმაოდ ახალია“, — აღნიშნა მან და დასძინა, რომ ოსლოსა და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტებს შორის ნაყოფიერი ურთიერთობა ყალიბდება, რისი დასტურიცაა, რომ ქართველ სტუდენტებს ეძლევათ შანსი — ისნავლონ ნორვეგიაში. „ჩვენ ძალიან ბევრ ქართველ სტუდენტს მივეცით ნორვეგიაში სწავლის საშუალება. ისინი ეცნობიან სკანდინავიის ქვეყნების კულტურას და პირიქით — აცნობენ მათ მდიდარ ქართულ კულტურას, რაც ძალიან მნიშვნელოვანია. ისინი დაბრუნდებიან და, ვიმედოვნებ, დიდ წვლილს შეიტანენ ქვეყნის დემოკრატიულ განვითარებაში“, — განაცხადა მან.

საერთაშორისო კონფერენცია: „გენდერული და სკანდინავიური სწავლებანი: ენა, ლიტერატურა, სოციალური ურთიერთობები“² მაისს თასრულდა.

ეპონომისტ-გათამატიკოსის ცხოვრების გზა და ძიებები

რომელ მეცნიერულ მიღდომებს ეფუძნება თანამედროვე საპაზრო ეკონომიკა და როგორი იყო პროფესორ იური ანანიაშვილის გ ზა მათებაზეც კური ეკონომიკიდან ეკონომეტრიკამდე? როგორ ეყრდნობა საფუძველი ახლი ეკონომიკის სწავლებას თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში და რამდენად შესაძლებელია არადაკვირვებადი მაკროეკონომიკური მაჩვენებლების გაანგარიშება და მოდელირება? - ეს სიჭარამაგეში შესული პროფესორის ერთ-ერთი ბოლო კვლევის მთავარი თემაა. ახლახან კი, ნიუ-იორქში გამომცემლობა NOVA-კლადიმერ პაპავასა და იური ანანიაშვილის ავტორობით წიგნად გამოსცა ქართველ ეკონომისტთა ერთობლივი ნაშრომი „ლაფერ-კეინზიანური სინთეზი და მაკროეკონომიკური ნონასწორობა“. ამ როტული და აბსტრაქტული სათაურის მიღმა საქმაოდ საინტერესო ეკონომიკურ მოდელზეა საუბარი, რომელიც გარკვეულ პასუხს იძლევა თანამედროვე ეკონომიკის ზოგიერთ მნვავე პრობლემაზე.

განვლილ გ ზასა და სამომავლო გეგმებზე თავად ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორი თხუ-ის ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის გამოყენებითი ეკონომეტრიკის კათედრის ხელმძღვანელი, პროფესორი იური ანანიაშვილი გვესაუბრა.

გზა უნივერსიტეტის

დავიბადე ახალქალაქის რაიონში, სოფელ
კოთელიაში. თვეთომ რაიონი ძალიან დიდია,
მაგრამ იმ პერიოდში მთელ რაიონში მხო-
ლოდ ორი ქართული სკოლა იყო: ერთი ახალ-
ქალაქში და მეორე ჩემს სიცელში, რომელიც
მაშინ ერთ-ერთ კარგ სკოლად ითვლებოდა.
იქაური გარემო, მასნავლებლები, ბევრზე
ახდენდნენ დადებითი გავლენას და ბევრი
ჩვენი სკოლადამთავრებული შემდგომში
უწივერსიტეტის პროფესორი გახდა. სკოლა
დავამთავრე ნარჩინებით. იმ პერიოდში კარ-
გად სწავლა, პირველ რიგში, მათგანატკიის,
ფიზიკისა და ქიმიის კარგ ცოდნას გულისხ-
მობდა. ვფიქრობდი, პროფესიად მათმატი-
კოსობა ამერჩია, თუმცა, როდესაც ბავშვი
ხარ, ბევრი რამ მოულოდნელად იცვლება.
სკოლის დამთავრების შემდეგ უმაღლესში
ჩასაბარებლად მამასთან ერთად თბილისში
გამოვემგზავრე. გზაზე წავიკითხე გაზეოთ,
სადაც გამოქვეყნებული იყო ინფორმაცია
მისაღები გამოცდების შესახებ. გამოცხა-
დებული იყო მიღება ეკონომიკურ-კიბერენ-
ტიკაზე. იმ პერიოდში სიტყვა კიბერნეტიკა
ძალიან პოპულარული იყო და მომენტია.
ნარმოდგენა არ მქონდა, რა ისწვლებოდა,
მაგრამ გადავწყვიტე საბუთები ამ სპეციალ-
ობაზე შემეტანა. იმ დროისთვის ეს იყო
სრულიად ახალი სპეციალობა ჩვენთანაც
და მთელ საბჭოთა კავშირში. კიბერნეტიკა
რაოდენობრივი მეთოდების გამოყენებით
მართვას გულისხმობს და მას სხვადასხვა
მიმართულებები აქვს. ახალი ფაკულტეტის
იდეა კი იმაში მდგრმარეობდა, რომ უნდა
მომზადებულიყვნენ სპეციალისტები, რომ-
ლებიც ეკონომიკის მართვაში თანამედრო-
ვე, რაოდენობრივი მეთოდების გამოყენე-
ბას შესძლებდნენ. გამოცდები ჩავაბარე და
ჩავირიცხე ამ სპეციალობაზე. როცა ვნახე
სასწავლო გეგმა, მომენტა: ძალიან გაძ-
ლიერებულად და ღრმად ისწავლებოდა რო-
გორც მათემატიკური დისციპლინები, ისე
ეკონომიკური საგნები. მაშინ ასეთი საგანი
იყო — პოლიტიკური ეკონომიკა, რომელიც
საბაზო განათლებას იძლეოდა ეკონომიკში
და შემდეგ დანარჩენი საგნების სწავლება
მასზე აიგებოდა. სწორედ პოლიტიკონმიის
გამო შემეტანა პრობლემები. მოგეხსენებათ,
სოციალისტური საზოგადოება დეფიციტის
საზოგადოება იყო და ეს დეფიციტი სხვა-
დასხვა ფორმით ვლინდებოდა, მათ შორის
დეფიციტური იყო ჩვეულებრივი რვეულიც.
კარგად მასსოვა, პირველურსელი ვარ, პო-
ლიტიკონმიაში მასნავლიან მარქსის „კა-
პიტალი“. ამ საგანში მიღებული იყო, რომ
სახლში დაგვეკონსპექტებინა „კაპიტალი“
და ისე მოვევტანა სემინარზე. ძალიან გამი-
ჭირდა რვეულის შოვნა თბილისში, ბოლოს,
როგორც იქნა, სადაც შევიძინე ზამბარია-
ნი რვეული და ფანქრით დავწერე სემინარი.
ახლა იმ ლექტორის გვარს არ დავასახელებ,
რვეული არ მოეწონა, მივიდა და პირდაპირ
თავზე გადამხაია, ისე რომ, არ დაინტერესე-
ბულა, შიგ რა ეწერა. სტუდენტს რომ ასე მო-
ექცევი, ბუნებრივია, საგანიც შესძლება
და მასნავლებელიც. გადავწყვიტე, მესწავლა
ეს საგანი, მაგრამ მთელი სემესტრი ისე გავ-
და, მის ლექციაზე ხმა არ ამომილა. რამდენ-

სნავლა მაშინ ძალიან მაღალ დონეზე იყო
დაყენებული. იმ სოფელში, საიდანაც მე ვი-
ყავი, სწავლისადმი ძალიან დადგებით განხუ-
ობა იყო, ამასთან, მამა პედაგოგი მყავდა და
ბუნებრივად, ეს ჩემზეც აისახებოდა. ახლა
ახალგაზრდებს გაცილებით მეტი შესაძ-
ლებლობები აქვთ და საზღვარგარეთ, ნების-
მიერ სხვა უნივერსიტეტში შეუძლიათ განა-
გრძონ სწავლა, მაგარამ მაშინ ჩეცნოვის ასე-
თი ცენტრი მოსკოვი იყო და წინასაღიპლომო-
პრაქტიკაზე, როგორც წარჩინებული სტუ-
დენტი, მოსკოვში გამაგზავნეს. იმ პერიოდ-
ში მოსკოვში შეიქმნა ცენტრალური ეკონო-
მიკურ-მათემატიკური ინსტიტუტი. ეს იყო
ერთ-ერთი გამორჩეული ინსტიტუტი, სადაც
შესანიშნავი მეცნიერები მოღვაწეობდნენ,
რათ შორის ლეონიდ კანტარივიჩიც, რომე-
ლიც ერთადერთი რუსი ნობელიანტია ეკო-
ნომიკისა და რგში. რუსებს ნობელის პრომისი
ლაურეატები ფიზიკშიც ყავთ, ქიმიაშიც
მედიცინაშიც, მაგრამ ეკონომიკაში ეს წარ-
მოუდგენელი რამ იყო, რადგან საბჭოთა ეკო-
ნომიკა აპილუტურად სხვა მოვლენა იყო და
ის ეკონომიკა, რომელიც ამჟამად მთელი
მსოფლიო და მათ შორის ჩეცნც ვიმყოფებით
სრულიად განსხვავდებოდა და სათალისტურ
ეკონომიკისგან. ინსტიტუტს სათავეში ედგა
ვასილ ნემინოვი, ძალიან დიდი სტატისტიკის
კოსმ. ეკონომისტ-მთიანატიკოსი, ამ მიმარ-
თულებას საბჭოთა კავშირში მან ჩაუყარა
საფუძველი და იმ მიმართულებასაც, რომ-
ლის კათედრასაც დღეს ვხელმძღვანელობ-
ას ერომ, ვფიქრობ, გამიმართლა პროფესიის
არჩევაში, რომელიც გავაკეთე. დიპლომის
მიხედვით ეკონომისტ-მათემატიკოსის სპე-
ციალურად მაძიე-

60-იანი წლები ის ეპოქაა, როდესაც
თანამედროვე ეკონომიკას ეყრდნა საფუძველი,
რაც ეკონომიკაში მათემატიკური მეთო-
დების გამოყენებას გულისხმობს. საერთოდ
საბჭოთა ეკონომიკა მთიანად იდეოლოგიურ-
ხასიათს ატარებდა და თუ გასცდებოდი მარ-
ქსისტულ ჩარჩოს, ვერაცერს გამოაცვენებდი
და საერთოდ, შესაძლოა კარიერა ცუდად
დაგდებოდინა. ამიტომ, ეკონომიკურ
მეცნიერებაში ყველაფერი იზღუდებოდა.
მაგრამ მათემატიკის შემოქრამა იდეოლოგი-
ური მოქნების შიჩქმალა და შესაძლებელი
გახდა ის მიღდომები, რაც უცხოეთში იყო
განვითარებული, ჩვენთანაც გადმოსული-
ყო. მათემატიკურ ფორმულაში იდეოლოგია
არ ჩანს, ამიტომ, ვინც ეკონომიკური მათე-

სოციალისტური და საბაზო ეკონომიკამ

— 90-იან წლებში მეცნიერება დიდი
პრობლემების წინაშე აღმოჩნდა. ეკონომიკ-
კაც, როგორც დარგი, მთლიანად მოიძალა.
რა ხდებოდა ამ დროს თქვენს ცხოვრებასა
და საქმიანობაში?

— სამწუხაროდ, ეს პრობლემები განსა-
კუთრებით ეკონომიკისა შექმნა. განსხვავებით
შათებაზე ტიკისგან, ფიზიკისგან, საბჭოთა ეკო-

— იმ ფაქტმა, რომ ეკონომიკაში არ გვყავდნენ სათანადო სპეციალისტები, რამდენად იქონია გავლენა დამოუკიდებელი საქართველოს ეკონომიკის მაშინდელ მდგრამარჯობაზე?

— ჩვენ მოლოდ სპეციალისტების პრობლემა არ გვქონდა. რა მოვლენა იყო საპაჭოთა ეკონომიკა, დასავლეთის სპეციალისტებსაც არ ესმოდათ და ვფიქრობ, არავინ იცოდა დაზუსტებით, როგორ შეიძლებოდა გეგმიური, იგივე სოციალისტური მეურნეობის გადაწყვება ასალ მეურნეობაზე. გარდა ამისა, მარტი ეკონომიკური გააზრების პრობლემა არ იდგა. ამას დაემატა სხვა უბედურებაც და იმ არეულობებმა, რაც ჩვენში და სხვა ყოფილ რესუბლიერებსა და სოციალისტური ბანაკის ქვეწებში დაიწყო, თავისი კვალი დატოვა ყველაფერზე, მათ შორის განათლების სისტემასა და სპეციალისტების მომზადებაზე. თუ სპეციალისტების მომზადების ეტაპებს ვანვიზობოთ, ასეთი სისტემატიზაცია შეიძლება მივიღოთ: 90-იანი წლების დასაწყისამდე რა კადრებიც გაიზარდა, ესენი ისევ სოციალისტური პრინციპით იყვნინ მომზადებულები; 90-დან

მოყვალებული 2000 წლამდე გარდამავალი
პერიოდი იყო და შერეულად ვამზადებდით
კადრებს როგორც ერთი, ისე მეორე ტიპის

თეოდორისტ-გათამაზატიკოსის ცხოვრების გზა და ძირები

მეცნიერებლიდან

— ერთი პეროლდი ისეთი საეციალობების მიმართ, როგორიცაა ფიზიკა, მათემატიკა, ეკონომიკა — ინტერესი შენედდა. ახლა რა სიტუაცია? ახალგაზრდები რამდენად ინტერესდებიან ამ დისციპლინებით და რა კონტინგენტი მოდის თქვენთან?

— မართლაც, ინტერესი შენელდა, ადრე
ძალიან მაღალი უსარების სტუდენტები მოდ-
ოდნენ ამ ფაკულტეტებზე, შემდეგ სიტუაცია
ძალიან ჩავარდა, ახლა არა უშავს, ნელ-ნელა
გამოცოცხლება შეიმჩნევა. რაც შეეხება უზუ-
ალოდ ჩეგ მიმართულებასა და პროფილს —

ეკონომიკურ მათემატიკას, უნდა გითხრათ, რომ მას შემდეგ, რაც მაკროეკონომიკის სწავლება დავიწყებ, მივხვდი, რომ კიდევ რაღაც სერიოზული ცვლილებაა საჭირო და ერთ-ერთი პირველი ვიყავი, ვინც მოითხოვა, რომ აუცილებელ დისკიპლინად შემოგვეღო ეკონომეტრიკა. მართალია, ეკონომიკაში მათემატიკას ვიყენებდით, მაგრამ საკუთრივ ეკონომეტრიკას, რაც დღეს გვაქვს, სოციალისტურ სისტემაში მაინც და მაინც ყურადღება არ ექცევოდა, რადგან უფრო კაპიტალისტურად ითვლებოდა. აქედან გამომდინარე, პირადად მე, როცა სტუდენტი და ასპირანტი ვიყავი, ასეთი საგანი არ მისავლია. ეკონომეტრიკა 80-იან წლებში შევისწავლე, როცა მივხვდი, რომ ამ საგნის შემოღება აუცილებელი იყო და ამის ერთ-ერთი მოთავეც ვიყავი. 2000 წლიდან ეკონომეტრიკა უკვე სპეციალობად ჩამოვაყალიბებთ. მაშინ ჯერ კიდევ იყო სპეციალობების მიხედვით ჯგუფები, დღეს კი ფაკულტეტზე ორი მიმართულება გვაქვს — ეკონომიკის და ბიზნესის და მერე ვყოფთ მას მოღულებად. მოკლედ, შეიქმნა ეკონომეტრიკის სპეციალობა, საგანიც ჩამოვალიბდა, მაგრამ ინტერესი მაინც და მაინც დიდი არ იყო და დღესაც ვგრძნობ ამას, რომ სტუდენტებისთვის დამახასიათებელია მისწრაფება ისნავლონ ის, რაც ადვილია.

— თუმცა, დღეს ბიზნესის სწავლა მოდურია. რამდენადაა შესაძლებელი ბიზნე-

სის გაგება მათემატიკისა და ეკონომიკის
გარეშე?

— ადამიანებს მიაჩინიათ, რომ თუ ბიზ-
ნესს ისწავლიან, მილიონერები გახდებიან.
თუმცა, სურვილი ერთია და რეალობა —
სხვა. არსებობენ უნივერსიტეტები, რომლებ-
ბიც ამზადებენ ბიზნესის სპეციალისტებს
მათემატიკის გარეშე და ეს შედარებით და-
ბალი დონის სასწავლებლებია. მათი მიზა-
ნია ბევრი სტუდენტი მიიზიდონ, მათემატიკი-
კის გარეშე კი სწავლა გაცილებით ადვილია.
თუმცა, არსებობენ წამყავინი უნივერსიტე-
ტები, სადაც მათემატიკის გარეშე არ ისწავ-
ლება ბიზნესი. შემძლია ვთქვა, რომ ჩვენი
უნივერსიტეტი ამ თვალსაზრისით წამყავან-
თა რიგშია და მათემატიკა სავალდებულოა
ბიზნესშა და ეკონომიკის მიმართულება-
ზეც. მათემატიკა შემდგომში საფუძვლად
უნდა დაედოს სხვა დისციპლინების შესწავ-
ლას. ის იძლევა კვლევის მეთოდს, რომელს-
აც სხვანაირად შეუძლებელია დაეუფლო.
ამის განვითარების შემდგომი ეტაპი არის
ეკონომეტრიკა, რომელიც სტუდენტებისთ-
ვის ერთ-ერთ რთულ საგნად ითვლება. ეკო-
ნომისტებისთვის ის სავალდებულოა, რად-
გან სამ ძირითად ფუძემდებლურ საგანზე
— მაკროეკონომიკაზე, მიკროეკონომიკასა

და ეკონომეტრიკაზე მერე ყველაფერი და ფუძნებული. ბიზნესის მიმართულებისათვის კი ეს არჩევითი საგანია, მაგრამ ვინც უცხოეთში გასვალს აპრებს და ინფორმაციას დებულობს ბიზნესის სხავლის შესახებ, ისინი ეკონომეტრიკას ირჩევენ, რადგან პლიუსად ეთვლებათ, თუკი ეს საგანი ნასწავლი აქვთ.

ვინ არის ეკონომეტრისტი? – ეს არის თანამედროვე ეკონომისტი, რომელიც ფლობს უნარსა და ცოდნას, რაოდენობრივი ანალიზის გამოყენებით გააკეთოს ანალიზი, დასკვნები, პროგნოზი და ა.შ. და თუ შენ ამ დონის სპეციალისტი ხარ, განვითარებულ ქვეყანაში აუცილებლად გექნება სერიოზული შემოთავაზებები.

სამაცნელო კვლევითი და ახალი მიზნები

ჩემი სამეცნიერო მოლგანებაც რამ-
დენიმე ეტაპად იყოფა. ერთი ეტაპი სა-
დოქტორო დისერტაციის დაცვის შემდეგ
დავასრულე და ის ლეონტიევის სისტემას
შეეხებოდა. ამ მიმართულებით სტუდენტო-
ბიდან ვმუშაობდი და ვფიქრობ, რომ საინ-
ტერესო ნაშრომები მქონდა. შემდეგ, რო-
დესაც გადავვედით საბაზრო ეკონომიკაზე,
ჩემი კველვები უფრო მაკროეკონომიკში
მათემატიკური მეთოდების გამოყენების
მიმართულებით ნარიმართა. ნაშრომთა
შორის გამოყოფდი „მაკროეკონომიკური
**360გის აღრ
მკურნალოგი**
თემაზე ნაიკითხა. მან ძვლის სიმსივნეების
ადრეული დიაგნოსტიკისა და მკურნალო-
ბის საკითხების შესახებ ისაუბრა. ლექციას
მედიცინის ფაკულტეტის ადმინისტრაციის
ნარმომადგენლები, ტრავმატოლოგია-ორ-
თოპედიის მიმართულების პროფესორები,
დოქტორობანტები და სტუდენტები ესწრე-
ბოდნენ. გერმანელმა პროფესორმა ტელე-
ლექცია ქართველი აუდიტორიისთვის 29

„საკმაოდ მტკიცნეული თემაა, რად-
გან ჩვენთან ჯერ კიდევ პრობლემატურია
ადრეული დიაგნოსტიკა და მკურნალობა.
ძვლის სიმსივნების მკურნალობა, რა თქმა
უნდა, ჩვენთანაც ხდება, მაგრამ გერმანე-
ლი კოლეგების გამოცდილების გაზიარება
ძალიან მნიშვნელოვანია. მათთან ადრეული
დიაგნოსტიკა, მკურნალობა და, რაც მთა-
ვარია, მკურნალობის შემდეგი რეაბილიტა-
ცია ძალიან მაღალ დონეზეა“, — განაცხადა
თსუ-ის მედიცინის ფაკულტეტის პროფე-
სორმა გია ლობჟანიძემ.

მოუნენის ტექნიკური უნივერსიტეტის
კლინიკისა და თბილისის სახელმწიფო უნი-
ვერსიტეტს შორის გაფორმდებული მემორან-
დუმის ფარგლებში 5 მაისს ასევე გაიმართა

რეგულირების მეთოდები და მოდელები". 2004 წელს ეკონომისტთა ჯგუფმა, რომლის მოთავეც ბატონი ლადო პაპავა იყო, ამ ნაშრომთა ცაკლისათვის მეცნიერებისა და ტექნიკის დარგში სახელმწიფო პრემია მიღები იღო. ეს ნაშრომი წიგნადაც გამოიცა. მასში სხვადასხვა ტიპის ეკონომიკური მოდელები იყო განხილული და ერთ-ერთი საკუთრივ ჩემი მიღებომა: ვიცით, რომ არსებობს ერთობლივი მოთხოვნის კენზიანური მოდელი, რომელიც აგრეგირებული მოდელია, რაც ნიშავს, რომ ჩენ ყველა მაჩვენებელს ერთიანად განვიხილავთ. მაგალითად, მთლიანი შიდა პროდუქტი ძალიან გამსხვილებული მაჩვენებელია და მასში ყველაფერია ასახული, მაგრამ ვიდრე ასეთ გამსხვილებულ მაჩვენებლამდე მივალთ, უნდა შევერიბოთ-მაჩვენებლები თითოეული დარგის მიხედვით. მაკროეკონომიკური თეორია უფრო ასეთ აგრეგირებულ მახასიათებლებს ითვალისწინებს. მე შევეცადე ამ კეიინზიანური ერთობლივი მოთხოვნის სქემაში ჩამერთოლეონტევის დანახარჯები-გამოშვების სქემა, ოღონდ უფრო გაფართოებული სახით და ვიტეზობ, რომ საქამიად საინტერესო ზოგადი წონასწორობის მოდელი ავაგედა გავაანალიზე.

გარდა ამისა, ბოლო სამი წლის განმავლობაში სხვადასხვა პრობლემებზე ვმუშაობდი და მათი კომპილაცია მოვახდინე, როდესაც ივანე ჯავახიშვილისადმი მიძღვნილ ფორმზე მოხსენება წავიკითხე და დავარტყო „არადაცვირვებადი მაცროეონომიკური მაჩვენებლების გაანგარიშების მეთოდები და მოდელები“. საქმე იმაშია, რომ დღეს გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში მთავრობა და არა მარტო მთავრობა, სტატისტიკურ მაჩვენებლებს ემყარება. ამიტომ, ნებისმიერი ქვეყნის ნორმალური ფუნქციონირებისთვის აუცილებელია სტატისტიკურ მაჩვენებელთა სისტემა, მაგრამ არიან ისეთი მაჩვენებლებიც, რომელთა შემუშავებასაც სტატისტიკის სამსახურები არ და ვერ ახორციელებენ, ამ მაჩვენებლებს ეკონომიკური კანონზომიერებების ანალიზისას ეკონომისტები კი ვიყენებთ, მაგრამ თუკი შევძლებთ მათი კონკრეტული მნიშვნელობების დადგენას, ეს ძალიან საინტერესო იქნება. პრობლემა, რომელზეც მოხსენება გავაკეთე, შეეხბოდა იმას, თუ როგორ შეიძლება ასეთი სახის მაჩენბლების განსაზღვრა. განსაზღვრებით ისეთ მნიშვნელოვან მაჩვენებელში, როგორიც არის უმუშევრობა. ჩვენ უმუშევრობას ვზომავთ ე.ნ. უმუშევრობის დონით: ქვეყნაში არსებულ უმუშევართა რაოდენობას ვაფარდებთ სამუშაო ძალასთან, ანუ იმ ადამიანების რაოდენობასთან, ვისაც მუშაობა შეუძლია და ვდებულობთ მაჩვენებლს, რომლის მიხედვით საქართველოში დღეს უმუშევრობის დონე დააბლობით 15 პროცენტია. ეს ოუცილურად, თუმცა, ეკონომისტები იყენებენ ბუნებრივი უმუშევრობის ცნებას, რაც ნიშნავს, რომ მოსახლეობის ნაწილი ეკონომიკური მდგრადიობის მიუხედავად, მაინც იქნება უმუშევარი და ამას თავისი მიზეზები აქვს, მაგრამ როცა ეკონომიკა ცუდად ფუნქციონირებს, ვერ ქმნის სამუშაო ადგილებს, მაშინ დამატებით კიდევ წნდება უმუშევრობა და უმუშევრობის პრობლემა სწორედ ამაში მდგრადიობს. ამ 15 პროცენტში რაღაც ნაწილი არის ბუნებრივი და რაღაც ნაწილი კი ეკონომიკის ცუდი ფუნქციონირებით გამოწვეული. როგორ განვსაზღვროთ ბუნებრივი უმუშევრობის რაოდენობას დამისახულებია და განვაგრიმობ ამ მიართულებით მუშაობას.

მოამზადა

ქვეყნის სიმართვეების აღრიცხული დიაგონისტიკისა და
ეპურნალობის საკითხები

მიუნხენის ტექნიკური უნივერსიტეტის კლინიკასა და თსუ-ს შორის გაფორმებული ურთიერთთანაბმბრომლობის მემორანდუმის ფარგლებში თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში მორიგი ტექლ-ლექცია გაიმართა. მიუნხენის ტექნიკური უნივერსიტეტის ორთოპედიისა და ტრავმატოლოგიის დეპარტამენტის ნაწყვანმა სპეციალისტმა, პროფესიონალის კაროლინ ენბელიმ ლექცია ძვლის სიმსივნეებისა და ონკოტრავმატოლოგიის

ამავე კლინიკის რადიოლოგიისა და სხივური თერაპიის დეპარტამენტის ხელმძღვანელის, პროფესორ მიხაელ მოლსის ლექცია თემაზე — „ინოვაციური კლინიკურ და ექსპრიმენტულ რადიაციულ ონკოლოგიაში“. მიხაელ მოლსი სამუშაო ვიზიტის ფარგლებში თისუ-ის ადმინისტრაციის წარმომადგენლებსაც შეხვდა. დაგენერილი რათობოდივი კონფერენციების გამართვა. პირველი სამეცნიერო რო ლონისძიება შემოდგომაზე თბილიში ჩატარდება, მომდევნოს კი მომავალი წლის

გაზაფხულზე მიუნხენის ტექნიკური უნივერსიტეტი უმასპინძლებს.

ମେଣ୍ଡାଫିନ୍ଡିସ ଫ୍ରାଙ୍କୁଲଟ୍ରେଟ୍‌ସି ତ୍ରିରାବତ୍ମାତ୍ରାଳୋ-
ଗାର୍-ଏରାଟାରପେର୍ଫାର୍ମିସ ସତ୍ୟଦେବନ୍ତ୍ରେଷ୍ଟିଂସ ପରାପରାଫିନ୍ଡିୟା
ପ୍ରାଣୀ ଶୁନାର-ହେଲ୍ପେବାରୀ ଗାଲରମାଜେବାରୀ ମିଥିନ୍ତ,
ମିଥିନ୍ଦିନାର୍ଜ ନ୍ତାଳି ଶ୍ଵାଙ୍କ୍ଷୁଲମ୍ବି, ମିଉନିନ୍ଦେନିସ ତ୍ରୈ-
କ୍ଲାନ୍ଡିକ୍ୟୁରୋ ଶୁନିଯେର୍ସିଲ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ସି କ୍ଲାନ୍ଡିକ୍ୟୁରୀ ରାମଦା-
ନ୍ଦିମ୍ବ ମାତଙ୍ଗାନ୍ତି ଶ୍ରାବନ୍ଧିର୍ବାଦାଚ ଗାନ୍ଧିଲୀବାରୀ. ସତ୍ୟ-
ଶ୍ରିର୍ବାଦା 3-ରୁବ୍ବାରୀ 4 କ୍ରିରାମିଲ୍ଲେ ଗାଗରନ୍ଦେଲ୍ଲେବାରୀ.

მოამზარა ნატო იგოლაპე

„სტუდენტური დღეები 2014“ დაილი

5 რაფერი ისე არ უგდებოდა რესტავრაციის პროცესქს იმ დღეს, როგორც ახალგაზრდული შეძახილები და ყიფინა. 8 მაისს თბილისის ვარდების მოედანზე „სტუდენტური დღეები 2014 — ევროპული მომავლისთვის“ საზეიმო გახსნის ცერემონია შედგა.

სტუდენტებმა მზადება დილიდნვე დაიწყეს. თითოეული უნივერსიტეტის წარმომადგენელი ცდილობდა გახსნის ცერემონიალზე ღირსეულად და შთამბეჭდავად წარმდგარიყო: ვის დროშა და სიმბოლოები ეჭირა ხელში, ვის — პლაკატი და ფლარები თავისი უნივერსიტეტის სლოგანით და ვის კიდევ — სახე ჰქონდა ლამაზად მოხატული. სტუდენტები ხმამა-ლალი შეძახილებითა და დროშებით თავს იყრიდნენ სცენის წინ და საკუთარი უნივერსიტეტის სახელს სკანდირებდნენ. „სტუდენტური დღეები“ ხმაურით იღებდა სტარტს და ყველა სტუდენტს აქტიური ჩართულობისკენ მოუწოდებდა.

„სტუდენტური დღები“ არის საქართველოს სპორტგაზისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამინისტროს ყოველწლიური ღონისძიება, რომელიც განკუთვნილია უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტებისთვის. საქართველოს სპორტგაზისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამინისტროს ინფორმაციით, წელს პროექტში საქართველოს 47 უმაღლესი სასწავლებელი მონაცილების. წელს პროექტის მხარდაჭერები არაანგრიპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტერაციის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატი, საინფორმაციო ცენტრი ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო, კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო და ტელეკომპანია „იმედი“.

„სტუდენტური დღეები 2014“-ის მიზნები და ამოცანებია: ევროინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა; ქართველი ახალ-გაზრდების ევროპული არჩევანის მხარდაჭერა და ჯანსალი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია; სამინისტროს მეცნ განხორციელებულ პროექტებში ახალგაზრდების ჩართულობის გაზრდა და ევროინტეგრაციის შესახებ ინფორმირებულობის დონის ამაღლება; სტუდენტების კულტურულ-საგანმანათლებლო და სპორტული აქტივობებისადმი ინტერესის გაზრდა.

და და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე სტუდენტების
ინტეგრაცია.

პროექტი „სტუდენტური დღეება 2014“ ითვალისწინებს შეჯიბრს სპორტული, კულტურულ-შემოქმედებითი და ინტე-ლექტურული მიმართულებების სახეობებში. ღონისძიების დასასრულს დაჯილდოვდებიან როგორც ინდივიდუალურ, ასევე გუნდურ ნომინაციებში გამარჯვებულინი. გამოცხადება წლის გრან-პრის მფლობელი უმაღლესი სასწავლო ბეჭისი.

თვითმხარეობების პრეზიდენტების სიგელები გადასცეს.
„მინდა, ეს დღე ყველა სტუდენტს მივულოცო. სპორტი-
სა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამინისტრომ მოახერხა და 47
სასწავლებელი გააერთიანა. სტუდენტური დღეების ფარგ-
ლებში, ერთი თვის განმავლობაში მოეწყობა შემოქმედები-
თი, კულტურული ღონისძიებები და, რაც ყველაზე მთავარია,
სტუდენტური დღეები პირველად რეგიონებშიც გაიმართება.
ოთხი რეგიონული ქალაქი: ბათუმი, ჭიათურა, გურჯაანი და
ხობი უმასპინძლებს სტუდენტურ დღეებს“, — განაცხადა
ლევან ყიფარანბაძა.

სტუდენტური დღეების მონაწილეებს მიესალმა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი თამარ სანიკიძე, რომელმაც აღნიშნა, რომ საქართველოს ახალგაზრდობის არჩევანი ევროპული მომავალია: „მივესალმები ამ დღეების მისიას და ამოცანას. ევროპული ინტეგრაციის-კინ სავარაუდო და ამ პროცესის მხარობაში ართობით ახალ-

 ევროპული ინტეგრაციისკენ
სვლა და ამ პროცესების მხარ-
დაზერა ქართველი ახალგაზრ-
დების არჩევანია

გაზრდების არჩევანია. ასევე მივესალმები თქვენს ჩართულობას სახელმწიფოს მიერ შემოთავაზებულ პროგრამებში. ამ მიზნების განხორციელებაში მეტ თქვენს გვერდით ვარ და აქტიური მსართამარტინი ვიქზები ყოვლილოვის”.

აეტრუული მათოდაკურე ვიკიენი ყოფილობით ის. როგორც თუს-ის სტუდენტური თვოთმმართველობის წევრმა ნეი კუპრეიშვილმა აღნიშნა, სტუდენტური დღეები სხვადასხვა უნივერსიტეტის სტუდენტების დაახლოებას შეუწოდს ხელს: „თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ყოველთვის მონაწილეობს სტუდენტების მიმართ, რომ ეს ძალიან მნიშვნელოვანია, რადგან სხვადასხვა უნივერსიტეტის სტუდენტები ეცნობიან ერთმანეთს და განხორციელებულ პროექტებში დაც გამოცდილებას იძენენ“.

სტუდენტური დღეების გახსნის ოფიციალური ნაწილის შემდეგ ჯგუფ „ფრანის“ კონცერტი გაიმართა.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი აქტიურად ჩაერთვება დაგეგმილ ღონისძიებებში და მონაწილეობას მიიღობს. სხვაობას სახლიშიც წომინდა გაიძინა.

თილებებს სხვადასხვა საცილისა და საცილისაცილის.

აღსანიშნავია ისიც, რომ საქართველოში „სტუდენტური დღეების“ განხორციელებას მრავალნიანი ისტორია აქვს. 2005 წლიდან პროგრამა შეჩერებული იყო, ხოლო 2011 წელს სტუდენტური ფესტივალი საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამინისტროს ინიციატივით კვლავ აღადგინეს.

მთავარი რედაქტორი	ნინო კაცულია	რედაკტორების ცენტრი:	მთავარმანი:
მთავარი სახელისმატი	მარა ტორაძე	რისმაგ გორდეზიანი, იაგო კაჭაჭიშვილი, ნოდარ ხალური, ელენე ხარაბაძე,	ილია ჭავჭავაძეს გამზ. 11°
ფრენელი რედაქტორი	მანანა ჯურხაძე	მანანა შამილიშვილი, თემურ მანანა შამილიშვილი, ნადარეებიშვილი,	(თსუ-ის მე-3 კორპუსი)
ფოთოკორეკტორი	ანა ბოლქვაძე	ლადო მინაშვილი, მორის შალიკაშვილი, ნინო ჩიხლაძე, დიანა	tsunewspaper@tsu.ge
კრიტიკი	ზაზა გულაშვილი	ძიძიშვილი, არსენ გვარეტაძე, პატარა ტურავა	1 2 22 36 62